

DEEL 8

**Voorschriften met betrekking tot de bemanningen, de
uitrusting en de exploitatie van de voertuigen en tot de
documenten**

HOOFDSTUK 8.1

ALGEMENE VOORSCHRIFTEN MET BETREKKING TOT DE TRANSPORTEENHEDEN EN HET BOORDMATERIEEL

8.1.1 Transporteenheden

In geen geval mag een met gevaarlijke stoffen geladen transporteenheid meer dan één aanhangwagen (of oplegger) omvatten.

8.1.2 Boorddocumenten

8.1.2.1 Naast de door andere reglementen vereiste bescheiden, moeten in de transporteenheid ook de volgende documenten aanwezig zijn :

- a) de vervoerdocumenten die voorzien zijn in 5.4.1 en die alle vervoerde gevaarlijke stoffen dekken, en - in voorkomend geval - het in 5.4.2 voorgeschreven containerverpakkingscertificaat ;
- b) de schriftelijke richtlijnen, voorzien in 5.4.3, die betrekking hebben op alle vervoerde gevaarlijke stoffen ;
- c) (Voorbehouden)
- d) een identiteitsbewijs dat voorzien is van een foto conform 1.10.1.4, voor ieder lid van de bemanning.

8.1.2.2 Bovendien moeten de volgende documenten in de transporteenheid aanwezig zijn indien voorschriften van het ADR hun bestaan eisen :

- a) het keuringsdocument, bedoeld in 9.1.3 voor elke transporteenheid of element ervan ;
- b) het opleidingsgetuigschrift van de bestuurder, voorgeschreven in 8.2.1 ;
- c) een kopie van het akkoord van de bevoegde overheid, wanneer dit voorgeschreven is in 5.4.1.2.1c) of d) of in 5.4.1.2.3.3.

8.1.2.3 De in 5.4.3 voorziene schriftelijke richtlijnen moeten op een dusdanige wijze in de bestuurderscabine bewaard worden dat ze gemakkelijk herkenbaar zijn. De vervoerder moet erop toezien dat de betrokken bestuurders in staat zijn om deze richtlijnen correct te begrijpen en toe te passen.

8.1.2.4 Schriftelijke richtlijnen die niet slaan op de goederen die zich aan boord van het voertuig bevinden, moeten apart gehouden worden van de passende documenten teneinde verwarring te vermijden.

8.1.3 Etikettering met grote etiketten en oranje signalisatie

Elke transporteenheid die gevaarlijke goederen vervoert, moet conform hoofdstuk 5.3 voorzien zijn van grote etiketten en van oranje signalisatie.

8.1.4 Brandblusmiddelen

8.1.4.1 De volgende bepalingen zijn van toepassing op transporteenheden die andere gevaarlijke goederen vervoeren dan die waar in 8.1.4.2 naar verwezen wordt :

- a) elke transporteenheid moet voorzien zijn van ten minste één draagbaar brandblusapparaat dat geschikt is voor de brandbaarheidsklassen¹ A, B en C, een inhoud heeft van ten minste 2 kg poeder (of een overeenkomstige inhoud voor een ander geschikt blusmiddel) en in staat is om een brand in de motor of in de bestuurderscabine van de transporteenheid te bestrijden ;
- b) de volgende bijkomende apparaten zijn vereist :
 - i) voor de transporteenheden met een hoogst toegelaten massa van meer dan 7,5 ton : één of meerdere draagbare brandblusapparaten die geschikt zijn voor de brandbaarheidsklassen¹ A, B en C, met een totale inhoud van ten minste 12 kg poeder (of een overeenkomstige inhoud voor een ander geschikt blusmiddel) ; ten minste één

¹ Voor de definitie van de brandbaarheidsklassen wordt verwezen naar de norm EN 2:1992 "Classes de feu".

van deze apparaten dient een inhoud van minimaal 6 kg te bezitten ;

- ii) voor de transporteenheden met een hoogst toegelaten massa van meer dan 3,5 ton maar niet meer dan 7,5 ton : één of meerdere draagbare brandblusapparaten die geschikt zijn voor de brandbaarheidsklassen¹ A, B en C, met een totale inhoud van ten minste 8 kg poeder (of een overeenkomstige inhoud voor een ander geschikt blusmiddel) ; ten minste één van deze apparaten dient een inhoud van minimaal 6 kg te bezitten ;
 - iii) voor de transporteenheden met een hoogst toegelaten massa van niet meer dan 3,5 ton : één of meerdere draagbare brandblusapparaten die geschikt zijn voor de brandbaarheidsklassen¹ A, B en C, met een totale inhoud van ten minste 4 kg poeder (of een overeenkomstige inhoud voor een ander geschikt blusmiddel) ;
- c) de inhoud van de door a) voorgeschreven brandblusapparaten mag afgetrokken worden van de door b) opgelegde minimale totale inhoud van de brandblusapparaten.

8.1.4.2 Transporteenheden die gevaarlijke goederen vervoeren overeenkomstig 1.1.3.6 moeten uitgerust zijn met één draagbaar brandblusapparaat dat geschikt is voor de brandbaarheidsklassen¹ A, B en C, met een inhoud van ten minste 2 kg poeder (of een overeenkomstige inhoud voor een ander geschikt blusmiddel).

8.1.4.3 De blusmiddelen moeten geschikt zijn voor gebruik aan boord van een voertuig en dienen te voldoen aan de relevante bepalingen van de norm EN 3 Draagbare brandblusapparaten, deel 1 tot 6 (EN 3-1:1996, EN 3-2:1996, EN 3-3:1994, EN 3-4:1996, EN 3-5:1996, EN 3-1:1995).

Indien het voertuig uitgerust is met een vaste automatische of op eenvoudige wijze in werking te stellen inrichting om een brand in de motor te bestrijden, dan hoeft het draagbaar brandblusapparaat niet geschikt te zijn voor de bestrijding van een motorbrand. De blusmiddelen, die zich in de brandblusapparaten bevinden waarmee een transporteenheid uitgerust is, mogen geen giftige gassen ontwikkelen in de bestuurscabine of onder de invloed van de hitte van een brand.

8.1.4.4 De draagbare brandblusapparaten die beantwoorden aan de voorschriften van 8.1.4.1 of 8.1.4.2 moeten voorzien zijn van een verzegeling die aantoonbaar is dat zij niet werden gebruikt. Bovendien moeten ze een gelijkvormigheidsmerkteken met een door de bevoegde overheid erkende norm dragen, en een opschrift dat op zijn minst de datum (maand, jaar) aangeeft van het volgende periodiek onderzoek of de uiterste geldigheidsdatum.

De brandblusapparaten moeten in overeenstemming met erkende nationale normen onderworpen worden aan periodieke onderzoeken, teneinde hun veilige werking te garanderen.

8.1.4.5 De brandblusapparaten moeten zodanig aan boord van de transporteenheid geplaatst worden dat de bemanning ze gemakkelijk kan bereiken. Hun installatie moet zodanig zijn dat ze beschermd zijn tegen de invloed van de weersomstandigheden zodat hun operationele capaciteit niet beïnvloed wordt.

8.1.5 Overige uitrusting

Elke transporteenheid die gevaarlijke stoffen vervoert moet voorzien zijn van :

- a) de volgende veiligheidsuitrusting voor algemeen gebruik :
 - ten minste één stopblok (wielkeg) per voertuig, waarvan de afmetingen aan het gewicht van het voertuig en de doorsnede van de wielen aangepast zijn ;
 - twee waarschuwingstekens die uit zichzelf rechtop kunnen staan (bijvoorbeeld reflecterende kegels of driehoeken, of oranje knipperlichten die onafhankelijk zijn van de elektrische installatie van het voertuig) ;
 - een geschikt fluorescerend jak of kledingstuk (bijvoorbeeld zoals die beschreven in de Europese norm EN 471) voor elk lid van de bemanning van het voertuig ;
 - een zaklamp (zie ook 8.3.4) voor elk lid van de bemanning van het voertuig ;
- b) een ademhalingsbescherming conform het bijkomend voorschrift S7 (zie hoofdstuk 8.5) wanneer dat volgens de vermeldingen in kolom (19) van tabel A in hoofdstuk 3.2 van toepassing is ;
- c) de individuele bescherming en de uitrusting die nodig is om de bijkomende en/of speciale maatregelen te treffen die aangegeven zijn in de in 5.4.3 voorziene schriftelijke richtlijnen.

HOOFDSTUK 8.2

VOORSCHRIFTEN MET BETREKKING TOT DE OPLEIDING VAN DE BEMANNING VAN HET VOERTUIG

- 8.2.1 Algemene voorschriften met betrekking tot de opleiding van de bestuurders**
- 8.2.1.1 De bestuurders van voertuigen die gevaarlijke goederen vervoeren moeten in het bezit zijn van een getuigschrift ; dit getuigschrift wordt uitgereikt door de bevoegde overheid of door een door deze overheid daartoe erkende instelling en verklaart dat de houder een opleiding heeft gevolgd en geslaagd is in een examen betreffende de bijzondere eisen die bij het vervoer van gevaarlijke goederen moeten worden vervuld.
- 8.2.1.2 De bestuurders van voertuigen die gevaarlijke goederen vervoeren dienen een basiscursus te volgen. De opleiding moet gegeven worden in het kader van een door de bevoegde overheid goedgekeurde stage. De voornaamste doelstellingen ervan zijn de aandacht van de bestuurders te vestigen op de risico's verbonden aan het vervoer van gevaarlijke stoffen en hun de nodige grondbeginselen bij te brengen om de kansen op een incident te minimaliseren en om - indien zich toch een incident mocht voordoen - hen toe te laten de voor zichzelf, voor de bevolking en voor het milieu vereiste veiligheidsmaatregelen te nemen en de gevolgen van het incident te beperken. Deze opleiding, die persoonlijk praktisch werk moet omvatten, dient - als basisopleiding voor alle categorieën van bestuurders - ten minste de in 8.2.2.3.2 vermelde onderwerpen te behandelen.
- 8.2.1.3 De bestuurders van voertuigen die gevaarlijke goederen vervoeren in vaste of afneembare tanks met een capaciteit van meer dan 1 m³, de bestuurders van batterijvoertuigen met een totale capaciteit van meer dan 1 m³ en de bestuurders van voertuigen die gevaarlijke goederen vervoeren in tankcontainers, mobiele tanks of MEGC's met een individuele capaciteit van meer dan 3 m³ op een transporteenheid, moeten een specialisatiecursus gevolgd hebben voor tankvervoer die ten minste de in 8.2.2.3.3 vermelde onderwerpen behandelt.
- 8.2.1.4 De bestuurders van voertuigen die stoffen of voorwerpen van klasse 1 vervoeren (zie bijkomend voorschrift S1 in hoofdstuk 8.5), of bepaalde radioactieve stoffen (zie de bijzondere bepalingen S11 en S12 in hoofdstuk 8.5), moeten een specialisatiecursus gevolgd hebben die ten minste de in 8.2.2.3.4 of 8.2.2.3.5 vermelde onderwerpen behandelt.
- 8.2.1.5 Om de vijf jaar moet de bestuurder - door middel van door de bevoegde overheid of elke door haar daartoe erkende instelling op het getuigschrift aangebrachte vermeldingen - kunnen aantonen dat hij in de loop van het jaar dat aan de vervaldag van zijn getuigschrift voorafgaat een vervolmakingsopleiding heeft gevolgd en geslaagd is voor het bijhorende examen. De nieuwe geldigheidsperiode vangt aan vanaf de vervaldatum van het getuigschrift.
- 8.2.1.6 De basiscursussen van de initiële opleiding of van de bijscholing en de specialisatiecursussen van de initiële opleiding of van de bijscholing mogen bij éénzelfde gelegenheid en door éénzelfde opleidingsinstelling in de vorm van een polyvalent en geïntegreerd lessenspakket gegeven worden.
- 8.2.1.7 De cursussen van de initiële opleidingen, de bijscholingscursussen, de praktische oefeningen, de examens en de rol van de bevoegde overheden moeten voldoen aan de bepalingen van 8.2.2.
- 8.2.1.8 Elk getuigschrift van het in 8.2.2.8.3 weergegeven model betreffende een opleiding conform de bepalingen van onderhavige afdeling, dat afgeleverd wordt door de bevoegde overheid van een Verdragspartij of elke door die overheid erkende instelling, wordt tijdens zijn gehele geldigheidsduur door de bevoegde overheid van de andere Verdragspartijen aanvaard.
- 8.2.1.9 Het getuigschrift moet gesteld zijn in de taal of in een van de talen van het land van de bevoegde overheid die het getuigschrift heeft afgegeven of die de instelling heeft erkend die het heeft afgegeven, en daarenboven in het Frans, het Engels of het Duits indien deze taal geen van de drie genoemde is ; dit tenzij overeenkomsten tussen de bij het vervoer betrokken landen anders bepalen.

8.2.2 Bijzondere voorschriften met betrekking tot de opleiding van de bestuurders

8.2.2.1 De noodzakelijke kennis en vaardigheden moeten door middel van theoretische opleidingscursussen en praktische oefeningen verstrekt worden. De kennis dient via een examen te worden gecontroleerd.

8.2.2.2 De instelling die de opleiding verzorgt moet er op toezien dat de lesgevers een goede kennis hebben van de laatste ontwikkelingen op het gebied van reglementeringen en opleidingsvereisten in verband met het vervoer van gevaarlijke goederen, en er rekening mee houden. De opleiding moet zo praktijkgericht mogelijk zijn. Voor wat de in 8.2.2.3.2 tot en met 8.2.2.3.5 beoogde onderwerpen betreft, moet het leerplan overeenstemmen met de erkenning. De initiële opleiding en de vervolmakingsopleiding moeten ook individuele praktische oefeningen omvatten (zie 8.2.2.4.5).

8.2.2.3 Structuur van de opleiding

8.2.2.3.1 De initiële opleiding en de vervolmakingsopleidingen dienen verstrekt te worden in de vorm van een basiscursus en - in voorkomend geval - specialisatiecursussen.

8.2.2.3.2 De basiscursus dient ten minste de volgende onderwerpen te behandelen :

- a) de algemene voorschriften die op het vervoer van gevaarlijke goederen van toepassing zijn ;
- b) de belangrijkste gevaarstypes ;
- c) informatie over de bescherming van het milieu door het toezicht op het vervoer van afvalstoffen ;
- d) de gepaste preventie- en veiligheidsmaatregelen voor de verschillende gevaarstypes ;
- e) het gedrag na een ongeval (eerste-hulpverlening, verkeersveiligheid, basiskennis betreffende het gebruik van de beschermingsuitrusting, enz.) ;
- f) markering, etikettering, etikettering met grote etiketten en oranje signalisatie ;
- g) wat een bestuurder moet doen en niet mag doen bij het vervoer van gevaarlijke goederen ;
- h) de functie en de werking van de technische uitrusting van de voertuigen ;
- i) de samenladingsverboden in éénzelfde voertuig of in een container ;
- j) de te nemen voorzorgen tijdens het laden en het lossen van de gevaarlijke goederen ;
- k) algemene informatie betreffende de burgerlijke aansprakelijkheid ;
- l) informatie over multimodaal vervoer ;
- m) de manipulatie en de stuwning van colli ;
- n) instructies in verband met het gedrag in tunnels (preventie en beveiliging, te nemen maatregelen in geval van brand of andere noodsituaties, enz.).

8.2.2.3.3 De specialisatiecursus voor het vervoer in tanks dient ten minste de volgende onderwerpen te behandelen :

- a) het rijgedrag van de voertuigen, inclusief de bewegingen van de lading ;
- b) specifieke voorschriften met betrekking tot de voertuigen ;
- c) algemene theoretische kennis van de verschillende laad- en losinrichtingen van de voertuigen ;
- d) bijkomende specifieke bepalingen betreffende het gebruik van deze voertuigen (keuringsdocumenten, keurmerken, etikettering met grote etiketten en oranje signalisatie, enz.)

8.2.2.3.4 De specialisatiecursus voor het vervoer van stoffen en voorwerpen van klasse 1 dient ten minste de volgende onderwerpen te behandelen :

- a) gevaren eigen aan de ontplofbare en pyrotechnische stoffen en voorwerpen ;
- b) specifieke voorschriften betreffende het samenladen van stoffen en voorwerpen van klasse 1.

- 8.2.2.3.5 De specialisatiecursus voor het vervoer van radioactieve stoffen van klasse 7 dient ten minste de volgende onderwerpen te behandelen :
- gevaren eigen aan de ioniserende straling ;
 - specifieke voorschriften betreffende de verpakking, de manipulatie, het samenladen en de stuwning van radioactieve stoffen ;
 - speciale maatregelen die moeten getroffen worden wanneer radioactieve materialen bij een ongeval betrokken zijn.

8.2.2.4 **Leerplan voor de initiële opleiding**

- 8.2.2.4.1 De minimale duur van het theoretisch gedeelte van elke initiële opleidingscursus of van elk onderdeel van een polyvalente cursus is de volgende :

Basiscursus	18 leseenheden
Specialisatiecursus voor tankvervoer	12 leseenheden ¹
Specialisatiecursus voor het vervoer van stoffen en voorwerpen van klasse 1	8 leseenheden
Specialisatiecursus voor het vervoer van radioactieve stoffen van klasse 7	8 leseenheden

- 8.2.2.4.2 De totale duur van de polyvalente cursus kan vastgelegd worden door de bevoegde overheid, die de duur van de basiscursus en van de specialisatiecursus voor tankvervoer niet mag verkorten, maar deze wel met ingekorte specialisatiecursussen voor de klassen 1 en 7 mag aanvullen.

- 8.2.2.4.3 De leseenheden duren in principe 45 minuten.

- 8.2.2.4.4 Elke cursusdag mag normaliter niet meer dan acht leseenheden omvatten.

- 8.2.2.4.5 De individuele praktische oefeningen moeten ingepast worden in de theoretische opleiding en ten minste eerste hulp, brandbestrijding en de bij een incident of ongeval te nemen maatregelen omvatten.

8.2.2.5 **Leerplan voor de vervolmaking**

- 8.2.2.5.1 De met regelmatige tussenpozen gegeven vervolmakingsopleiding heeft tot doel de kennis van de bestuurders up to date te brengen ; ze moet betrekking hebben op de nieuwe ontwikkelingen op technisch of juridisch gebied of op het gebied van de te vervoeren stoffen.

- 8.2.2.5.2 De vervolmakingsopleiding moet afgelopen zijn vooraleer de in 8.2.1.5 genoemde periode verstreken is.

- 8.2.2.5.3 De vervolmakingsopleiding, met inbegrip van de individuele praktische oefeningen, moet ten minste twee dagen duren.

- 8.2.2.5.4 Elke opleidingsdag mag normaliter niet meer dan acht leseenheden omvatten.

8.2.2.6 **Erkenning van de opleiding**

- 8.2.2.6.1 De opleidingscursussen moeten door de bevoegde overheid erkend worden.

- 8.2.2.6.2 Deze erkenning wordt enkel verleend na schriftelijke aanvraag.

- 8.2.2.6.3 De aanvraag tot erkenning dient vergezeld te zijn van de volgende documenten :

- een gedetailleerd leerplan dat de onderwezen onderwerpen preciseerd en het tijdschema en de geplande lesmethodes aangeeft ;
- de kwalificaties van de lesgevers en de domeinen waarin ze werkzaam zijn ;
- informatie betreffende de leslokalen, het lesmateriaal en de ter beschikking staande faciliteiten voor de praktische oefeningen ;

¹ Voor de in 8.2.2.4.5 hieronder vernoemde praktische oefeningen zijn bijkomende leseenheden vereist, in functie van het aantal bestuurders dat de opleiding volgt.

d) de voorwaarden voor deelname aan de cursussen, zoals bijvoorbeeld het aantal deelnemers.

8.2.2.6.4 De bevoegde overheid dient de omkadering van de opleiding en de examens te organiseren.

8.2.2.6.5 De bevoegde overheid moet de erkenning schriftelijk verlenen onder de volgende voorwaarden :

a) de opleiding die verstrekt wordt moet overeenstemmen met de documenten die de aanvraag vergezellen ;

b) de bevoegde overheid heeft het recht om daartoe gemachtigde personen af te vaardigen om de opleidingscursussen en de examens bij te wonen ;

c) de bevoegde overheid dient tijdig op de hoogte gebracht te worden van de data waarop en de plaatsen waar de opleidingscursussen doorgaan ;

d) de erkenning kan ingetrokken worden indien niet voldaan wordt aan de erkenningsvoorwaarden.

8.2.2.6.6 Het erkenningsdocument dient aan te geven of het op basiscursussen of specialisatiecursussen slaat enerzijds, en op initiële cursussen of vervolmakingscursussen anderzijds.

8.2.2.6.7 Indien een instelling, waarvan een opleidingscursus is erkend, van plan is om wijzigingen aan te brengen aan details die bij het verlenen van de goedkeuring een rol hebben gespeeld, dient deze instelling de bevoegde overheid vooraf de toestemming daartoe te vragen. Dit geldt in het bijzonder voor wijzigingen met betrekking tot het leerplan.

8.2.2.7 Examens

8.2.2.7.1 Examens van de initiële basiscursus

8.2.2.7.1.1 Na het beëindigen van de basiscursus, met inbegrip van de praktische oefeningen, dient er een examen over afgenomen te worden.

8.2.2.7.1.2 Op het examen moet de kandidaat aantonen de kennis, het inzicht en de vaardigheden te bezitten die nodig zijn om het beroep van bestuurder van voertuigen die gevaarlijke goederen vervoeren te kunnen uitoefenen, zoals aangeleerd in de basiscursus.

8.2.2.7.1.3 Te dien einde moet de bevoegde overheid of de door haar erkende jury een lijst met vragen opstellen met betrekking tot de in 8.2.2.3.2 samengevatte punten. De bij het examen gestelde vragen moeten uit deze lijst afkomstig zijn. De kandidaten mogen voor het examen op generlei wijze kennis hebben van de vragen die uit deze lijst werden gekozen.

8.2.2.7.1.4 Voor polyvalente cursussen mag één enkel examen afgenomen worden.

8.2.2.7.1.5 De bevoegde overheid moet toezicht houden op de examenmodaliteiten.

8.2.2.7.1.6 De examens moeten ofwel schriftelijk, ofwel deels schriftelijk en deels mondeling afgelegd worden. De kandidaten moeten op minstens 25 schriftelijke vragen antwoorden. Het examen moet ten minste 45 minuten duren. De moeilijkheidsgraad van de vragen kan variëren en ze kunnen verschillende wegingscoëfficiënten krijgen.

8.2.2.7.2 Examens van de initiële specialisatiecursussen voor tankvervoer of voor het vervoer van ontplofbare stoffen en voorwerpen of van radioactieve stoffen

8.2.2.7.2.1 De kandidaat die geslaagd is voor het examen betreffende de basiscursus en die de specialisatiecursus gevolgd heeft voor het tankvervoer, het vervoer van ontplofbare stoffen en voorwerpen of het vervoer van radioactieve stoffen, mag deelnemen aan het desbetreffend examen.

8.2.2.7.2.2 Dit examen en het toezicht erop dienen aan dezelfde voorwaarden te voldoen als deze die in 8.2.2.7.1 hierboven aangegeven zijn.

8.2.2.7.2.3 Over elke specialisatiecursus moeten ten minste 15 vragen gesteld worden.

- 8.2.2.7.3 *Examens van de vervolmakingsopleiding*
- 8.2.2.7.3.1 Na een vervolmakingsopleiding te hebben gevolgd mag de kandidaat deelnemen aan het desbetreffend examen.
- 8.2.2.7.3.2 Dit examen en het toezicht erop dienen aan dezelfde voorwaarden te voldoen als deze die in 8.2.2.7.1 hierboven aangegeven zijn.
- 8.2.2.7.3.3 Over de vervolmakingsopleiding moeten ten minste 15 vragen gesteld worden.

8.2.2.8 Opleidingsgetuigschrift van de bestuurder

- 8.2.2.8.1 Overeenkomstig 8.2.1.8 wordt het getuigschrift afgeleverd :
- a) na het voltooien van een basiscursus, op voorwaarde dat de kandidaat geslaagd is voor het examen dat beantwoordt aan 8.2.2.7.1 ;
- b) in voorkomend geval nadat de kandidaat een specialisatiecursus heeft gevolgd met betrekking tot het tankvervoer, het vervoer van ontplofbare stoffen of voorwerpen of van radioactieve stoffen, of na zich de in de bijzondere bepalingen S1 en S11 van hoofdstuk 8.5 bedoelde kennis eigen te hebben gemaakt, op voorwaarde dat de kandidaat geslaagd is voor het examen dat beantwoordt aan 8.2.2.7.2.
- 8.2.2.8.2 Het getuigschrift moet vernieuwd worden indien de kandidaat het bewijs levert van zijn deelname aan een vervolmakingsopleiding overeenkomstig 8.2.1.5 en geslaagd is voor het examen dat beantwoordt aan 8.2.2.7.3.
- 8.2.2.8.3 Het opleidingsgetuigschrift moet beantwoorden aan het hiernavolgend model. Dit document heeft bij voorkeur het formaat van het nationaal Europees rijbewijs, te weten A7 (105 x 74 mm), of van een dubbel blad dat op dat formaat kan gevouwen worden.

Model van het getuigschrift

1	2
ADR-OPLEIDINGSGETUIGSCHRIFT VOOR DE BESTUURDERS VAN VOERTUIGEN DIE GEVAARLIJKE GOEDEREN VERVOEREN in tanks ¹ anders dan in tanks ¹	Naam
Getuigschrift nr	Voornaam
Kenteken van de Staat die het getuigschrift aflevert	Geboortedatum
Geldig voor de klasse(n) ^{1,2}	Nationaliteit
In tanks Anders dan in tanks	Handtekening van de houder
1 1	Afgeleverd door
2 2	Datum
3 3	Handtekening ⁴
4.1,4.2,4.3 4.1,4.2,4.3	Hernieuwd tot
5.1, 5.2 5.1, 5.2	Door
6.1, 6.2 6.1, 6.2	Datum
7 7	Handtekening ⁴
8 8	
9 9	
Tot (datum) ³	
¹ Schrappen wat niet past.	
² Zie bladzijde 3 voor de uitbreiding van de geldigheid met andere klassen.	⁴ En/of het zegel van de overheid die het getuigschrift aflevert.
³ Zie bladzijde 2 voor de hernieuwing van de geldigheid.	

3	4
<p>GELDIGHEID UITGEBREID TOT DE KLASSE(N)⁵</p> <hr/> <p>In tanks</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3 Datum</p> <p>4.1, 4.2, 4.3</p> <p>5.1, 5.2 Handtekening en/of</p> <p>6.1, 6.2 zegel</p> <p>7</p> <p>8</p> <p>9</p> <hr/> <p>Anders dan in tanks</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3 Datum</p> <p>4.1, 4.2, 4.3</p> <p>5.1, 5.2 Handtekening en/of</p> <p>6.1, 6.2 zegel</p> <p>7</p> <p>8</p> <p>9</p> <hr/> <p>⁵ Schrappen wat niet past</p>	<p><u>Uitsluitend ten behoeve van de nationale reglementering</u></p>

8.2.3 Opleiding van al het ander personeel dan de bestuurders die houder zijn van een getuigschrift conform 8.2.1, dat betrokken is bij het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg

Alle personen wier functies te maken hebben met het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg, moeten overeenkomstig hoofdstuk 1.3 een opleiding gekregen hebben betreffende de voorschriften die het vervoer van deze goederen regelen, aangepast aan hun verantwoordelijkheden en taken. Deze verplichting is bijvoorbeeld van toepassing op het personeel dat door de vervoerder of door de verzender tewerkgesteld is, op het personeel dat gevaarlijke goederen laadt of lost, op het personeel dat werkt voor transitfirma's of voor beladers en op de andere bestuurders van voertuigen dan die die houder zijn van een getuigschrift conform 8.2.1, betrokken bij het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg.

HOOFDSTUK 8.3

DIVERSE VOORSCHRIFTEN DIE DOOR DE BEMANNING VAN HET VOERTUIG NAGELEEFD DIENEN TE WORDEN

8.3.1 Reizigers

Met transporteenheden die gevaarlijke stoffen vervoeren, mogen geen personen worden vervoerd die niet tot de bemanningsleden behoren.

8.3.2 Gebruik van de brandblustoestellen

De bemanningsleden van het voertuig moet weten hoe de brandblustoestellen moeten gebruikt worden.

8.3.3 Verbod om colli te openen

De bestuurder of een bijrijder mogen geen collo met gevaarlijke goederen openen.

8.3.4 Draagbare verlichtingsapparaten

Het is verboden een voertuig binnen te gaan met verlichtingsapparaten met een vlam. Bovendien mogen de gebruikte apparaten geen enkel metalen oppervlak hebben dat vonken kan veroorzaken.

8.3.5 Rookverbod

Tijdens de behandelingen is het verboden om te roken in de nabijheid van de voertuigen en in de voertuigen zelf.

8.3.6 Draaien van de motor tijdens het laden en lossen

Gedurende het laden en lossen moet de motor worden afgezet, behalve indien hij pompen of andere mechanische hulpmiddelen voor het laden of lossen van het voertuig aandrijft en de wetsbepalingen van het land waar het voertuig zich bevindt dit gebruik toelaten.

8.3.7 Gebruik van de handrem

Indien een transporteenheid met gevaarlijke stoffen stationeert, moet de handrem vastgezet zijn.

HOOFDSTUK 8.4

VOORSCHRIFTEN MET BETREKKING TOT DE BEWAKING VAN DE VOERTUIGEN

- 8.4 Voertuigen die gevaarlijke goederen vervoeren in de hoeveelheden, aangegeven in de bijzondere bepalingen S1(6) en S14 tot en met S21 van hoofdstuk 8.5 voor een bepaalde stof volgens kolom (19) van tabel A in hoofdstuk 3.2, moeten bewaakt worden ; zonder toezicht mogen zij enkel stationeren in een veilig depot of op een veilig fabrieksterrein. Indien deze mogelijkheden voor het stationeren niet bestaan, mag het voertuig, nadat alle passende veiligheidsmaatregelen werden getroffen, afgezonderd stationeren op een plaats die beantwoordt aan de voorwaarden vermeld in de hierna volgende punten a), b) of c) :
- a) een parkeerterrein, bewaakt door een aangestelde die ingelicht werd over de aard van de lading en de plaats waar de bestuurder zich bevindt ;
 - b) een openbaar of privaat parkeerterrein waar de transporteenheid vermoedelijk geen enkel risico zal lopen door andere voertuigen beschadigd te worden ; of
 - c) een geschikte vrije ruimte, gelegen op een afstand van grote openbare wegen en bewoonde plaatsen, en die normaal niet dient als doorgangs- of verzamelplaats voor het publiek.
- De parkeerterreinen, beschreven in punt b), mogen slechts gebruikt worden bij gebrek aan die bedoeld in punt a). De parkeerterreinen beschreven in punt c), mogen slechts gebruikt worden bij gebrek aan die bedoeld in de punten a) en b).

HOOFDSTUK 8.5

BIJKOMENDE VOORSCHRIFTEN MET BETREKKING TOT SPECIFIEKE KLASSEN OF GOEDEREN

Naast de voorschriften van de hoofdstukken 8.1 tot en met 8.4 zijn de volgende voorschriften van toepassing op het vervoer van de betrokken stoffen of voorwerpen, indien er in kolom (19) van tabel A in hoofdstuk 3.2 naar verwezen wordt. Indien deze voorschriften in tegenspraak zijn met die van de hoofdstukken 8.1 tot en met 8.4, hebben de voorschriften van onderhavig hoofdstuk voorrang.

S1 Bijkomende voorschriften met betrekking tot het vervoer van ontplofbare stoffen en voorwerpen (klasse 1)

(1) *Speciale opleiding van de bestuurders*

- a) De bepalingen van 8.2.1 zijn van toepassing op bestuurders van voertuigen die stoffen of voorwerpen van klasse 1 vervoeren ;
- b) De bestuurders van voertuigen die stoffen of voorwerpen van klasse 1 vervoeren moeten een specialisatiecursus volgen die ten minste de in 8.2.2.3.4 gedefinieerde onderwerpen omvat ;
- c) Indien een bestuurder, in toepassing van andere in een Verdragspartij van kracht zijnde reglementeringen, onder een verschillend regime of voor een verschillend doel reeds een gelijkwaardige opleiding gevolgd heeft betreffende de in b) bedoelde onderwerpen, kan hij geheel of gedeeltelijk vrijgesteld worden van de specialisatiecursus.

(2) *Erkende aangestelde*

De bevoegde overheid van een Verdragspartij bij het ADR mag - op kosten van de vervoerder - de aanwezigheid van een erkende aangestelde aan boord van het voertuig opleggen, indien de nationale reglementering zulks voorschrijft.

(3) *Verbod van vuur en onbeschermd vlam*

Het gebruik van vuur of van een onbeschermd vlam is verboden op of in de nabijheid van voertuigen die stoffen en voorwerpen van klasse 1 vervoeren, evenals tijdens het laden en het lossen van dergelijke stoffen en voorwerpen.

(4) *Laad- en losplaatsen*

- a) Het is verboden stoffen of voorwerpen van klasse 1 op een openbare plaats binnen een bebouwde kom te laden of te lossen zonder speciale toestemming van de bevoegde overheden ;
- b) Het is verboden stoffen of voorwerpen van klasse 1 op een openbare plaats buiten een bebouwde kom te laden of te lossen zonder de bevoegde overheden te hebben ingelicht, tenzij deze werkzaamheden door ernstige veiligheidsredenen te verrechtvaardigen zijn.
- c) Indien de behandeling van de goederen om één of andere reden op een openbare plaats dient te gebeuren, moeten de stoffen en voorwerpen van verschillende aard op basis van de etiketten van elkaar gescheiden worden.
- d) Indien voertuigen die stoffen of voorwerpen van klasse 1 vervoeren, voor laad- en losoperaties op een openbare plaats moeten stilhouden, dient tussen de stilstaande voertuigen een afstand van ten minste 50 m te worden bewaard.

(5) *Konvoeien*

- a) Indien voertuigen die stoffen of voorwerpen van klasse 1 vervoeren in konvoeien rijden, moet tussen twee opeenvolgende transporteenheden een afstand van ten minste 50 m bewaard worden.
- b) Door de bevoegde overheid kunnen voorschriften met betrekking tot de volgorde of de samenstelling van de konvoeien opgelegd worden.

(6) *Bewaking van de voertuigen*

De voorschriften van hoofdstuk 8.4 zijn slechts van toepassing indien de stoffen en voorwerpen van klasse 1 die met het voertuig vervoerd worden een totale massa ontplofbare stof van meer dan 50 kg vertegenwoordigen.

Deze stoffen of voorwerpen moeten bovendien voortdurend bewaakt worden om elk kwaad

opzet te verhinderen en de bestuurder en de bevoegde overheid te verwittigen bij verlies of brand.

Deze bepalingen zijn niet van toepassing op lege verpakkingen.

S2 Bijkomende voorschriften met betrekking tot het vervoer van brandbare vloeistoffen of brandbare gassen

(1) *Draagbare lampen*

Indien een gesloten voertuig vloeistoffen vervoert met een vlampunt van ten hoogste 60°C of brandbare stoffen of voorwerpen van klasse 2, is het verboden om dat voertuig binnen te gaan met andere verlichtingsapparaten dan draagbare lampen die zodanig ontworpen en gebouwd werden dat ze niet in staat zijn om de brandbare gassen of dampen te ontsteken die zich binnen het voertuig zouden kunnen verspreiden hebben.

(2) *Werking van de verbrandingsverwarmers tijdens het laden of het lossen*

Het is verboden om de verbrandingsverwarmers van voertuigen van type FL (zie deel 9) te laten werken gedurende het laden en het lossen en op de laadplaats.

(3) *Maatregelen om de opbouw van electrostatische ladingen te voorkomen*

Bij voertuigen van type FL (zie deel 9) moet een goede elektrische verbinding tussen het chassis van het voertuig en de aarde tot stand gebracht worden vóór het vullen of het ledigen van de tanks. Bovendien moet de vulsnelheid beperkt worden.

S3 Bijzondere bepalingen met betrekking tot het vervoer van infectieuze (besmettelijke) stoffen

De voorschriften van 8.1.4.1(b) en 8.3.4 zijn niet van toepassing op de transporteenheden die gevaarlijke stoffen van klasse 6.2 vervoeren.

S4 Bijkomende voorschriften met betrekking tot het vervoer bij een gecontroleerde temperatuur

De handhaving van de voorgeschreven regelingstemperatuur is van essentieel belang voor de veiligheid van het vervoer. Dat vereist in het algemeen :

- een grondige inspectie van de transporteenheid vóór het laden ;
- instructies voor de vervoerder betreffende de werking van het koelsysteem, met inbegrip van een lijst met de leveranciers van koelmiddelen die onderweg beschikbaar zijn ;
- te volgen procedures wanneer de temperatuurbeheersing in gebreke blijft ;
- regelmatige controles van de bedrijfstemperaturen ; en
- beschikbaarheid van een nood-koelsysteem of van reserveonderdelen.

De temperatuur van de lucht in de laadruimte moet gemeten worden door twee onafhankelijke sensoren en de meetresultaten moeten zodanig geregistreerd worden dat elke temperatuursverandering gemakkelijk vast te stellen is.

De temperatuur moet om de vier tot zes uur gecontroleerd en geregistreerd worden.

Indien de regelingstemperatuur tijdens het vervoer wordt overschreden, moet een alarmprocedure in werking treden die de eventuele reparatie van de koelinrichting of de verhoging van de koelcapaciteit (bijvoorbeeld door toevoeging van vloeibare of vaste koelmiddelen) omvat. Bovendien moet de temperatuur geregeld gecontroleerd worden en moet men zich voorbereiden op het nemen van noodmaatregelen. Indien de kritieke temperatuur (zie onder meer 2.2.41.1.17 en 2.2.52.1.15 tot en met 2.2.52.1.18) bereikt wordt, moeten de noodmaatregelen in werking treden.

OPMERKING : *Onderhavige bepaling S4 is niet van toepassing op de in 3.1.2.6 bedoelde stoffen, indien deze zodanig gestabiliseerd worden door toevoeging van chemische inhibitoren dat hun SADT hoger is dan 50 °C. In dit laatste geval kan ook temperatuurbeheersing vereist zijn wanneer de temperatuur tijdens het vervoer hoger kan oplopen dan 55 °C*

S5 Gemeenschappelijke bijzondere bepalingen voor het vervoer van radioactieve stoffen van klasse 7 in vrijgestelde colli (UN-nummers 2908, 2909, 2910 en 2911) alleen.

De voorschriften met betrekking tot de schriftelijke richtlijnen van 8.1.2.1 b) en van 8.2.1, 8.3.1 en 8.3.4 zijn niet van toepassing.

S6 **Gemeenschappelijke bijzondere bepalingen voor het vervoer van andere radioactieve stoffen van klasse 7 dan die in vrijgestelde colli.**

De voorschriften van 8.3.1 zijn niet van toepassing op voertuigen die alleen colli, oververpakkingen of containers vervoeren die voorzien zijn van etiketten van de categorie I-WIT.

De voorschriften van 8.3.4 zijn niet van toepassing indien er geen nevengevaar bestaat.

Andere bijkomende voorschriften of bijzondere bepalingen

S7 Indien gassen of voorwerpen vervoerd worden die gekenmerkt zijn door de letters T, TO, TF, TC, TFC, TOC, moet elk lid van de bemanning van het voertuig uitgerust zijn met een apparaat voor ademhalingsbescherming dat hen toelaat om zich in veiligheid te brengen (bijvoorbeeld een ontsnappingskap of een masker uitgerust met een gecombineerde gas/deeltjes patroon van het type A1B1E1K1-P1 of A2B2E2K2-P2, zoals deze beschreven in de Europese norm EN 141).

S8 Indien zulks niet absoluut noodzakelijk is mag een transporteenheid die meer dan 2000 kg van deze stof vervoert, niet voor dienstverrichtingen stoppen in de nabijheid van woningen of van plaatsen waar veel mensen samenkomen. In de nabijheid van voornoemde plaatsen is voor een oponthoud van langere duur de toestemming van de bevoegde overheid vereist.

S9 Indien zulks niet absoluut noodzakelijk is mag tijdens een transport van deze stof niet voor dienstverrichtingen stilgehouden worden in de nabijheid van woningen of van plaatsen waar veel mensen samenkomen. In de nabijheid van voornoemde plaatsen is voor een oponthoud van langere duur de toestemming van de bevoegde overheid vereist.

S10 Indien de wetgeving van het land waar het oponthoud plaatsvindt zulks voorschrijft, moeten - van april tot en met oktober - bij het stationneren van het voertuig, de colli op afdoende wijze tegen de inwerking van de zon beschermd worden, bijvoorbeeld door op ten minste 20 cm boven de lading aangebrachte dekzeilen.

S11

- 1) De voorschriften van 8.2.1 zijn van toepassing.
- 2) De bestuurders moeten een specialisatiecursus volgen die ten minste de in 8.2.2.3.5 gedefinieerde onderwerpen omvat.
- 3) Indien een bestuurder, in toepassing van andere in een Verdragspartij van kracht zijnde reglementeringen, onder een verschillend regime of voor een verschillend doel reeds een gelijkwaardige opleiding gevolgd heeft met betrekking tot de in 2) bedoelde onderwerpen, kan hij geheel of gedeeltelijk vrijgesteld worden van de specialisatiecursus.

S12 Het bijkomend voorschrift S11 is niet van toepassing indien het totaal aantal van de vervoerde colli met radioactieve stoffen niet groter is dan 10 en de som van de transportindexen op het voertuig niet groter is dan 3. In dat geval moeten de bestuurders echter een gepaste opleiding krijgen die beantwoordt aan hun verantwoordelijkheden. Deze opleiding moet hen bewust maken van de stralingsgevaaren die het vervoer van radioactieve stoffen met zich meebrengt. Een dergelijke sensibilisatieopleiding moet met een door de werkgever afgeleverd getuigschrift gestaafd worden.

S13 Wanneer een zending niet kan afgeleverd worden, moet men ze op een veilige plaats zetten, de bevoegde overheid zo snel mogelijk op de hoogte brengen en haar instructies voor het verder verloop vragen.

S14 De bepalingen van hoofdstuk 8.4 met betrekking tot de bewaking van de voertuigen zijn van toepassing wanneer de totale massa van deze stof in het voertuig meer dan 100 kg bedraagt.

S15 De bepalingen van hoofdstuk 8.4 met betrekking tot de bewaking van de voertuigen zijn van toepassing op alle stoffen, ongeacht hun massa. Het is evenwel niet nodig om de bepalingen van hoofdstuk 8.4 toe te passen indien het beladen compartiment vergrendeld is of de vervoerde colli op een andere wijze tegen ieder illegaal afladen beschermd zijn.

- S16** De bepalingen van hoofdstuk 8.4 met betrekking tot de bewaking van de voertuigen zijn van toepassing wanneer de totale massa van deze stof in het voertuig meer dan 500 kg bedraagt.
Op de voertuigen die meer dan 500 kg van deze stof vervoeren moet bovendien voortdurend toezicht uitgeoefend worden om elk kwaad opzet te verhinderen en de bestuurder en de bevoegde overheid te verwittigen bij verlies of brand.
- S17** De bepalingen van hoofdstuk 8.4 met betrekking tot de bewaking van de voertuigen zijn van toepassing wanneer de totale massa van deze stof in het voertuig meer dan 1.000 kg bedraagt.
- S18** De bepalingen van hoofdstuk 8.4 met betrekking tot de bewaking van de voertuigen zijn van toepassing wanneer de totale massa van deze stof in het voertuig meer dan 2.000 kg bedraagt.
- S19** De bepalingen van hoofdstuk 8.4 met betrekking tot de bewaking van de voertuigen zijn van toepassing wanneer de totale massa van deze stof in het voertuig meer dan 5.000 kg bedraagt.
- S20** De bepalingen van hoofdstuk 8.4 met betrekking tot de bewaking van de voertuigen zijn van toepassing wanneer de totale massa van deze stof in het voertuig meer dan 10.000 kg bedraagt.
- S21** De bepalingen van hoofdstuk 8.4 met betrekking tot de bewaking van de voertuigen zijn van toepassing op alle stoffen, ongeacht hun massa. Bovendien moet op deze goederen altijd toezicht uitgeoefend worden ; dit om elke kwaadwillige handeling te verhinderen en de bestuurder en de bevoegde overheid in geval van verlies of van brand te waarschuwen. De bepalingen van hoofdstuk 8.4 moeten evenwel niet toegepast worden indien :
- a) het beladen compartiment vergrendeld is of de vervoerde colli op een andere wijze beschermd zijn tegen ieder illegaal afladen, en
 - b) het dosisdebiet op om het even welke toegankelijke plaats van het oppervlak van het voertuig 5 μ Sv/h niet overschrijdt.

HOOFDSTUK 8.6

BEPERKINGEN VAN DE DOORGANG VAN VOERTUIGEN DIE GEVAARLIJKE GOEDEREN VERVOEREN DOOR WEGTUNNELS

8.6.1 Algemene bepalingen

De bepalingen van onderhavig hoofdstuk zijn van toepassing wanneer de doorgang van voertuigen door wegtunnels conform 1.9.5 onderworpen is aan beperkingen.

OPMERKING : Tot en met 31 december 2009 kunnen beperkingen van toepassing zijn die niet beantwoorden aan 1.9.5 (zie 1.6.1.12).

8.6.2 Verkeerssignalisatie die de doorgang regelt van de voertuigen die gevaarlijke goederen vervoeren

De tunnelcategorie, die door de bevoegde overheid overeenkomstig 1.9.5.1 aan een bepaalde wegtunnel wordt toegekend met het oog op het beperken van de doorgang van transporteenheden die gevaarlijke goederen vervoeren, moet als volgt aangegeven zijn door een verkeerssignalisatie :

Signalisatie	Tunnelcategorie
Geen signalisatie	Tunnelcategorie A
Verkeersteken met een bijkomend paneel voorzien van de letter B	Tunnelcategorie B
Verkeersteken met een bijkomend paneel voorzien van de letter C	Tunnelcategorie C
Verkeersteken met een bijkomend paneel voorzien van de letter D	Tunnelcategorie D
Verkeersteken met een bijkomend paneel voorzien van de letter E	Tunnelcategorie E

8.6.3 Tunnelbeperkingscodes

8.6.3.1 De beperkingen van het vervoer van welbepaalde gevaarlijke goederen doorheen tunnels is gebaseerd op de tunnelbeperkingscode van deze goederen die in kolom (15) van tabel A in hoofdstuk 3.2 is aangegeven. De tunnelbeperkingscodes bevinden zich onderaan in het vak tussen haakjes. Wanneer "(-)" is aangegeven in plaats van een van de tunnelbeperkingscodes, zijn de gevaarlijke goederen aan geen enkele tunnelbeperking onderworpen ; voor de gevaarlijke goederen die bij de UN-nummers 2919 en 3331 ingedeeld zijn, kunnen beperkingen van de doorgang door tunnels evenwel deel uitmaken van de bijzondere regeling die door de bevoegde overheid of overheden op basis van 1.7.4.2 wordt goedgekeurd.

8.6.3.2 Wanneer een transporteenheid gevaarlijke goederen bevat waaraan verschillende tunnelbeperkingscodes werden toegekend, dient de meest restrictieve van deze tunnelbeperkingscodes aan de hele lading te worden toegekend.

8.6.3.3 De gevaarlijke goederen die conform 1.1.3 vervoerd worden zijn niet onderworpen aan de tunnelbeperkingscodes en er moet geen rekening mee worden gehouden bij de bepaling van de tunnelbeperkingscode die aan de hele lading van een transporteenheid dient te worden toegekend.

8.6.4 Beperkingen van de doorgang van transporteenheden die gevaarlijke goederen vervoeren door tunnels

Eens de tunnelbeperkingscode die aan de hele lading van de transporteenheid dient te worden toegekend is vastgesteld, zijn de beperkingen die van toepassing zijn op de doorgang van deze transporteenheid door tunnels de volgende :

Tunnelbeperkingscode die van toepassing is op de hele lading van de transporteenheid	Beperking
B	Doorgang verboden door de tunnels van categorie B, C, D en E
B1000C	Doorgang verboden door de tunnels van categorie B wanneer de totale netto massa van ontplofbare stoffen per transporteenheid groter is dan 1.000 kg ; Doorgang verboden door de tunnels van categorie C, D en E
B1D	Doorgang verboden door de tunnels van categorie B en C wanneer de goederen vervoerd worden in tanks ; Doorgang verboden door de tunnels van categorie D en E
B1E	Doorgang verboden door de tunnels van categorie B, C en D wanneer de goederen vervoerd worden in tanks ; Doorgang verboden door de tunnels van categorie E
C	Doorgang verboden door de tunnels van categorie C, D en E
C5000D	Doorgang verboden door de tunnels van categorie C wanneer de totale netto massa van ontplofbare stoffen per transporteenheid groter is dan 5.000 kg ; Doorgang verboden door de tunnels van categorie D en E
C1D	Doorgang verboden door de tunnels van categorie C wanneer de goederen vervoerd worden in tanks ; Doorgang verboden door de tunnels van categorie D en E
C1E	Doorgang verboden door de tunnels van categorie C en D wanneer de goederen vervoerd worden in tanks ; Doorgang verboden door de tunnels van categorie E
D	Doorgang verboden door de tunnels van categorie D en E
D1E	Doorgang verboden door de tunnels van categorie D wanneer de goederen losgestort of in tanks vervoerd worden ; Doorgang verboden door de tunnels van categorie E
E	Doorgang verboden door de tunnels van categorie E
-	Doorgang toegelaten door alle tunnels (zie ook 8.6.3.1 voor de UN-nummers 2919 en 3331)

OPMERKING : De doorgang van een transporteenheid die bijvoorbeeld UN 0161 Rookzwak buskruit, classificatiecode 1.3C, tunnelbeperkingscode C5000D vervoert in een hoeveelheid die overeenstemt met een totale netto massa van ontplofbare stoffen van 3.000 kg, is verboden door de tunnels van categorie D en E.